VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

EU-rahoitustukiohjelma Egyptille
E 14-15/2024 vp

JOUNI SINIVUORI, FINANSSINEUVOS
VALTIOVARAINVALIOKUNTA
22.3.2024

Komission esitykset rahoitustuen myöntämiseksi Egyptille - yhteensä 5 miljardia euroa (1 + 4)

- Komissio antoi 18.3. kaksi esitystä makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Egyptille - taustalla Egyptin keskeinen ja strateginen asema alueella
- Rahoitusapu toteutettaisiin EU:n MFA-ohjelman muodossa, jota voidaan myöntää EU:n Naapuruuspolitiikan kumppanimaille
- Ohjelmia olisi kaksi, jotka mahdollistaisivat IMF-ohjelman laajentamisen 8 mrd. USD:iin:
  - Tämän vuoden rahoitustarpeiden kattamiseen 9 kk ja 1 mrd. euron ohjelma neuvoston määräenemmistöpäätöksellä (SEUT 213) - EP-vaalit taustalla
  - Vuosille 2025-2027 toinen ohjelma, 4 mrd. euroa normaalilla neuvoston ja EP:n yhteispäätöksellä (SEUT 212)
- Ohjelma olisi osa EU:n strategista kumppanuussopimusta, jonka julkistamisen yhteydessä 17.3. ilmoitettiin yhteensä 7,4 mrd. euron tuesta eri muodoissa

Rahoituksen tarve ja prosessi

- Ensimmäinen ohjelma esitetään tehtäväksi kiireellisenä päätöksenä, jotta IMF voi tehdä oman päätöksensä ohjelman jatkamisesta ja laajentamisesta
- EP-vaalien johdosta päätös voisi venyä
- Alustavia keskusteluja käyty virkamiestasolla 12.3. ja 20.3.
- Talous- ja rahoituskomitea keskustelee esityksestä 25.3.
- Tämän hetken suunnitelman mukaan Coreper käsittelisi asian 10.4. ja Ecofin antaisi lopullisen hyväksynnän 12.4.
- Asiassa edetään jäsenmailta saadun palautteen perusteella
- Tähän asti käydyissä keskusteluissa mikään maa ei ole ilmoittanut vastustavansa tuen myöntämistä

Huomioita tuesta ja sen myöntämisestä

- Komissio neuvottelee tuen ehdollisuuden määrittelevän yhteisymmärryspöytäkirjan ja lainasopimuksen
- Tuki olisi lainamuotoista, enimmillään 35 vuoden laina-ajalla, tavanomainen 9 % tappiovaraus, rahoitus lainanotolla EU-budjetin liikkumavara vakuutena
- MFA-tuen keskeisiä periaatteita ovat olleet mm. että MFA-tuki täydentää hyväksyttävästi edistyvää IMF-ohjelmaa, maa kunnioittaa ihmisoikeuksia ja maassa on demokraattinen monipuoluejärjestelmä
- Ehdollisuus edellyttäisi uudistusten jatkamisen mm. ihmisoikeustilanteen parantamiseksi ja esimerkiksi yksityisen sektorin roolin kohentamiseksi
- Egypti on strategisesti tärkeä maa alueella sijaintinsa ja kokonsa vuoksi alueen turvallisuuden ja muuttoliikkeiden kannalta
- Muuttoliikkeen hallitseminen on yksi keskeinen peruste tuen tärkeyden arvioinnissa, maa on tärkeä kauttakulkumaa erityisesti itä-afrikkalaisille

Taloustilanne Egyptissä

- Tilanne heikentynyt koronapandemiasta lähtien, Gazan tilanne johtanut turismista saatavien tulojen tyrehtymiseen ja pääomapakoon
- Velkataakka kasvanut pitkittyneiden alijäämien johdosta, vaihtotase pysynyt alijäämäisenä, luottoluokitus heikentynyt ja velanhoitokustannukset nousseet
- Yksityisen sektorin rooli ollut olematon, pyritään vahvistamaan
- Taustalla myös epäonnistunutta raha- ja valuuttapolitiikkaa, joiden uudistaminen keskeinen osa IMF-ohjelman ehdollisuutta
- IMF-ohjelma ollut vuodesta 2016 alkaen, sopu maaliskuun alussa ohjelman laajentamisesta
- Ulkoinen rahoitusvaje noin 17,7 mrd. dollaria vuosina 2024-2027, rahoitusvaje erityisen haastava tämän vuoden loppupuoliskolla

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

JOUNI SINIVUORI, FINANSSINEUVOS
JOUNI.SINIVUORI@GOV.FI
VM.FI | @VMUUTISET